

Република Србија
ВИШИ СУД У БЕОГРАДУ
2 Уж бр. 28/2024
14.06.2024. године
ул. Савска 17а
Београд

У ИМЕ НАРОДА

ВИШИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Бојане Чогурић, председника већа, Јелене Станковић и Маје Дабић, чланова већа, са судијским помоћником Бојаном Галеб, као записничарем, одлучујући о жалби изборне листе Бирамо Нови Београд – Јелена Јеринић – Ивана Роквић (Зелено – леви фронт, Не давимо Београд, Народни покрет Србије, Демократска странка, Еколошки устанак – Ћута, Покрет слободних грађана, Ново лице Србије) коју су потписали овлашћени заступници А.А. из Београда – Новог Београда, улица и В.В. из Београда – Новог Београда, улица, изјављеној против решења Изборне комисије градске општине Нови Београд број: 013-1/2024-157 од 09.06.2024. године, у предмету заштите изборног права, у нејавној седници већа, одржаној дана 14.06.2024. године, у 14.00 часова, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ жалба.

Образложење

Ожалбеним решењем број: 013-1/2024-157 од 09.06.2024. године, донетим на седници одржаној 09.06.2024. године, Изборна комисија градске општине Нови Београд је, решавајући по приговору изборне листе Бирамо Нови Београд – Јелена Јеринић – Ивана Роквић (Зелено – леви фронт, Не давимо Београд, Народни покрет Србије, Демократска странка, Еколошки устанак – Ћута, Покрет слободних грађана, Ново лице Србије) поднетог због исправљања записника о раду бирачког одбора на спровођењу гласања за избор одборника Скупштине градске општине Нови Београд на бирачком месту 110 у тачки 1. диспозитива одлучила да се приговор одбија као неоснован. Тачком 2. диспозитива констатовано је да се ово решење објављује на веб-презентацији Републичке изборне комисије.

Против наведеног решења Изборне комисије градске општине Нови Београд, поднета је жалба Вишем суду у Београду, непосредно, дана 11.06.2024. године у 19.57

часова, која жалба је потписана од стране овлашћених заступника А.А. из Београда – Новог Београда и В.В. из Београда – Новог Београда. У поднетој жалби подносиоци су навели да су Изборној комисији Градске општине Нови Београд благовремено поднели приговор у складу са чланом 79 став 1 ЗЛИ, због незаконите одлуке о исправљању Записника о раду бирачког одбора на спровођењу гласања за избор одборника Скупштине градске општине Нови Београд на бирачком месту 110 ОШ Јован Стерија Поповић. Решење Изборне комисије Нови Београд број 013-1/2024-75/5 од 03.06.2024. године је незаконито зато што је донето супротно одредбама из члана 11 став 1, члана 14, члана 23 став 5 ЗЛИ и супротно одредбама из члана 13 став 2 и 3 Пословника изборне комисије Нови Београд. Даље су навели да се одлуке о исправци доносе на седници комисије, а да сходно одредбама из члана 11 став 1, члана 14, члана 23 став 3 ЗЛИ, односно члана 13 ставови 2 и 3 Пословника, седницама комисије имају право да присуствују сви чланови и заменици чланова. У конкретном случају, члан Изборне комисије у проширеном саставу испред Коалиције Бирамо Нови Београд, Стефан Стојаковић, није позван да присуствује седници. Иако за одлучивање у седници није неопходно присуство свих чланова/заменика комисије, сматрају да је свакако нужно да сви буду благовремено позвани, сходно одредби из члана 11 став 4 ЗЛИ, те уредан позив његовом заменику нема никакав значај, будући да заменик има право гласа само када је одсутан члан које замењује. Истакли су да овде не може бити речи о одсутности члана (као његовом вољном понашању) с обзиром на то да није ни позван да седници присуствује. Како у конкретном случају позив није упућен свим члановима изборне комисије, па нису сви чланови могли да учествују у раду седнице, ниједна одлука донета на седници не може да производи правно дејство будући да колегијални орган (ИК Нови Београд) није одлучивао у прописаном саставу. Додали су да у образложењу побијаног решења Изборна комисија градске општине Нови Београд практично потврђује чињеничне наводе из жалбе, наводећи да је седница била сазвана по хитном поступку, у складу са чланом 13 став 4 Пословника, као и да су скоро сви чланови Изборне комисије били у згради општине на примопредаји материјала, те је већина била присутна на седници, укључујући и Р.Р., члана изборне комисије у проширеном саставу испред проглашене опозиционе изборне листе Саша Радуловић – Доста је било (ДЈБ) – решење за промену. Дакле, непозивањем свих чланова Изборне комисије Градске општине Нови Београд да присуствују седници на којој је спорна одлука донета нису правилно примењене одредбе из члана 13 Пословника у вези са одредбама из чланова 11 и 23 став 5 ЗЛИ. Јасно је да позив није упућен члану Стефану Стојаковићу, будући да се у образложењу наводи да је позив упућен само присутној већини, а не и свим члановима комисије. Навели су да је позив упућен, Изборна комисија градске општине Нови Београд би у побијаном решењу навела на који начин и у које време је позив достављен и коме. Дакле, у побијаном решењу се не изводи правилан чињенични закључак, да С.С, члан Комисије у проширеном саставу, није уредно позван на спорну седницу иако из утврђених чињеница управо произлази овакав закључак. Подносиоци жалбе даље сматрају да присутност било ког појединачног члана Изборне комисије Нови Београд спорној седници, чак и ако је тај члан испред неке од опозиционих изборних листа, нема никакав значај у конкретној ствари, све док на седницу нису позвани сви чланови будући да законитост поступања Изборне комисије не зависи од тога да ли у раду учествују чланови неке од опозиционих листа, већ од околности да ли су сви чланови имали прилику да у седници учествују. Предложили су да Виши суд у Београду усвоји жалбу, поништи решење

Изборне комисије због погрешне примене одредбе члана 13 Пословника у вези са одредбама из чланова 11 и 23 став 5 ЗЛИ и наложи Изборној комисији Градске општине Нови Београд да сазове нову седницу на којој би се одлучивало о евентуалним исправкама о раду бирачког одбора на бирачком месту број 110 ОШ Јован Стерија Поповић.

У одговору на жалбу Изборна комисија Градске општине Нови Београд је навела да је завршетак целокупног процеса примопредаје изборног материјала од стране Изборне комисије после гласања зависио од доношења решења Изборне комисије о исправљању Записника о раду са шест бирачких места на којима су констатоване искључиво лаке грешке (међу којима је било и решење за бирачко место 110), као и да је процес утврђивања прелиминарних резултата избора био у директној вези и обустављен до доношења резултата о исправци Записника о раду бирачких одбора, седница Изборне комисије је сазвана по хитном поступку, у складу са чланом 13 став 4 Пословника. С обзиром на то да су скоро сви чланови Изборне комисије били у згради општине, на примопредаји материјала, већина је била присутна на седници, укључујући и Р.Р., члана Изборне комисије у проширеном саставу испред проглашене опозиционе листе Саша Радуловић – Доста је било (ДЈБ) – решење за промену. Члан изборне комисије у проширеном саставу С.С. је у току ноћи, док је и даље трајао поступак примопредаје изборног материјала од бирачких одбора после гласања, самоиницијативно напустио изборну ноћ и пријем материјала, а да није обезбедио да његов заменик у Комисији буде присутан. Истакла је да је циљ сазивања седнице по хитном поступку био искључиво да се у што краћем року заврши процес статистичке обраде Записника о раду са свих бирачких места на територији Градске општине Нови Београд и утврде прелиминарни резултати избора за одборнике Скупштине градске општине Нови Београд, а не онемогућавање било ког члана и заменика члана Изборне комисије да присуствује седници Комисије. Предложила је да суд одбије жалбу као неосновану.

Одлучујући о жалби која је благовремена, допуштена и изјављена од овлашћеног лица, Виши суд је на основу члана 86 Закона о локалним изборима (“Службени гласник РС” бр.14/22 и 35/24), оценом навода истакнутих у жалби, одговору на жалбу, достављених списа ове изборне ствари и увидом у списе Изборне комисије градске општине Нови Београд, достављене уз одговор на жалбу, нашао да жалба није основана.

Из списка предмета произлази да је на седници Изборне комисије Градске општине Нови Београд одржаној 09.06.2024. године донето ожалбено решење по приговору жалиоца број 013-1/2024-75/5. Приговор је поднет на основу члана 57 Закона о локалним изборима. У приговору се истиче да је решење које је донето од стране Изборне комисије градске општине Нови Београд број 013-1/2024-75/5 од 03.06.2024. године, а којим је исправљен записник о раду бирачког одбора на спровођењу гласања за избор одборника Скупштине градске општине Нови Београд на бирачком месту 110 – незаконито, будући да члан изборне комисије у проширеном саставу испред проглашене листе Бирамо Нови Београд С.С. није позван да присуствује на седници на којој је донето оспорено решење, те је повређена процедура сходно Закону о локалним изборима и Пословником о раду Изборне комисије.

Одлучујући о поднетом приговору, Изборна комисија општине Нови Београд је, након што је утврдила да је приговор благовремен, дозвољен и изјављен од овлашћеног лица, цитирајући одредбе члана 49 став 2 тачка 1 и члан 13 Пословника Изборне комисије Градске општине Нови Београд навела да чланом 13 став 2 Пословника одређено да се седница Комисије сазива достављањем сазива седнице члановима Комисије електронским путем, најкасније 48 часова пре време одређеног за почетак седнице. Чланом 13 став 3 одређено је да се чланови обавештавају и телефонским путем, док је чланом 13 став 4 Пословника одређено да се седница може сазвати и у року краћем од рока из става 2 уколико је одржавање седнице условљено роковима прописаним законом или разлозима који налажу хитност у поступању, при чему је председник Комисије дужан да на почетку седнице образложи такав поступак. С обзиром да је завршетак целокупног процеса примопредаје изборног материјала од стране Изборне комисије после гласања зависио од доношења решења Изборне комисије о исправљању Записника о раду са шест бирачких места, на којима су констатоване лаке грешке, седница Изборне комисије је сазвана по хитном поступку, у складу са чланом 13 став 4 Пословника. Додала је да су скоро сви чланови Изборне Комисије били у згради Општине, на примопредаји материјала, већина је била присутна на седници укључујући и Р.Р., члана Изборне комисије у проширеном саставу испред проглашене опозиционе листе Саша Радуловић – Доста је било – Решење за промену.

Увидом у Записник о раду бирачког одбора на спровођењу гласања за избор одборника Скупштине градске општине Нови Београд (Образац ЛИНБ-6/24) на бирачком месту број 110 у Градској општини Нови Београд од 02.06.2024. године, утврђено је да је у рубрици број 1 која гласи “Број бирачког места” наведено “110”, да је у рубрици број 4 која гласи “Број бирача који су уписани у извод из бирачког списка (укључујући и евентуални списак накнадних промена у бирачком списку)” наведено “1790”, да је рубрици број 11.1 која гласи “Број бирача који су изашли на изборе” наведено “791”, да је у рубрици број 13 која гласи “Број бирача који су гласали ван бирачког места наведено 14”, те да је у рубрици број 15. која гласи: „Да ли су чланови бирачког одбора имали примедбе на поступак спровођења гласања на бирачком месту *(Ако су чланови бирачког одбора имали примедбе, потребно је да их наведу у посебном прилогу који је саставни део овог записника)*”, заокружено је: „НЕ”. Из наведеног записника, такође, произилази да су у свим рубрикама унети подаци, број гласова који је добила свака изборна листа, као и да је Записник потписан од стране председника бирачког одбора и четири члана.

Увидом у Записник број 013-1/2024-74/2 од 03.06.2024. године утврђено је да је Записник сачињен на 18. седници Изборне комисије Градске општине Нови Београд, одржане дана 03.06.2024. године са почетком у 8.40 часова, те да је председник Изборне комисије констатовала да је присутна већина чланова Комисије, те да се може пуноважно одлучивати. На седници је предложен следећи дневни ред: 1. Усвајање записника са 17. седнице Комисије; 2. Доношење решења о исправци записника о раду бирачких одбора на спровођењу гласања за избор одборника Скупштине градске општине Нови Београд; 3. разно. Образлажући тачку број 2 председник Комисије је присутне обавестила да је у току примопредаја изборног материјала од бирачких одбора, од стране представника Завода за статистику на одређеним бирачким местима

су утврђене лаке грешке. Лаке грешке су се односиле искључиво на неподударање броја уписаних бирача на том бирачком месту у записнику о раду бирачког одбора са податком који је уписан у изводу из бирачког списка и да није забележен број бирача који је изашао на изборе. Лаке грешке на следећим бирачким местима: 26, 46, 50, 103, 110 и 118. Даље је наведено да су предлози свих решења о исправци грешака потврђени од стране Републичког завода за статистику, што значи да су њима отклоњене грешке у записницима о раду бирачких одбора. Записници о раду бирачких одбора са свих 149 бирачких места су прошли контролу. Ни у једном случају није уочена грешка односно недостатак који се не може исправити доношењем решења, тако да нема услова да Општинска изборна комисија донесе решење којим се констатује да се на одређеном бирачком месту не могу утврдити резултати гласања, односно решење којим се поништава гласање на бирачком месту. Председник Комисије је предложила да се за сва решења о исправци Записника о раду бирачких одбора на спровођењу гласања за избор за одборнике Скупштине градске општине Нови Београд гласа одједном. Комисија је једногласно прихватила предлог и приступљено је гласању. Предложена решења су једногласно донета. Седница је завршена у 08.55 часова и записник је потписан од стране секретара комисије и председника комисије.

Решењем о исправљању Записника о раду бирачког одбора на спровођењу гласања за избор одборника Скупштине градске општине Нови Београд на бирачком месту број 110 од 03.06.2024. године, утврђено је да је истим исправљен Записник о раду бирачког одбора на спровођењу гласања за избор одборника Скупштине градске општине Нови Београд на бирачком месту број 110 ОШ “Јован Стерија Поповић” тако што се у тачки 4 Записника број 1790 замењује бројем 1791. Поред тога суд је утврдио да је у рубрици број 11.1 која гласи “Број бирача који су изашли на изборе” наведено “791”. Такође је утврђено да су резултати гласања на наведеном бирачком месту идентични резултатима наведеним у Записнику о раду бирачког одбора на спровођењу гласања за избор одборника Скупштине градске општине Нови Београд (Образац ЛИНБ-6/24) на бирачком месту број 110 у Градској општини Нови Београд од 02.06.2024. године.

Увидом у извештај о контроли записника о раду бирачког одбора на спровођењу гласања за избор одборника Скупштине градске општине Нови Београд, за бирачко место број 110 од 03.06.2024. године утврђено је да је дана 03.06.2024. године у 8.10 часова констатовано да постоји грешка у попуњавању записника односно да резултати гласања логичко-рачунски нису исправни.

Увидом у извештај о контроли записника о раду бирачког одбора на спровођењу гласања за избор одборника Скупштине градске општине Нови Београд, за бирачко место број 110 од 03.06.2024. године утврђено је да је дана 03.06.2024. године у 9.00 часова констатовано да не постоје грешке у попуњавању записника односно да су резултати гласања логичко-рачунски исправни.

Одредбом члана 8 став 1 Закона о локалним изборима (“Службени гласник РС”, бр. 14/22 и 35/24) прописано је да одредбе закона којим се уређује избор народних посланика сходно се примењују и на локалне изборе у питањима која овим законом нису посебно уређена.

Одредбом члана 9 Закона о локалним изборима прописано је да локалне изборе спроводе изборна комисија и бирачки одбори.

Одредбом члана 12 став 1 Закона о локалним изборима прописано је да орган за спровођење локалних избора ради у сталном и проширеном саставу.

Одредбом члана 14 Закона о локалним изборима прописано је да орган за спровођење локалних избора одлучује већим од укупног броја гласова чланова у сталном, односно проширеном саставу.

Одредбом члана 57 став 1 Закона о локалним изборима прописано је да подносилац проглашене изборне листе има право да у року од 72 часа од затварања бирачког места поднесе приговор на гласање на бирачком месту због неправилности током спровођења гласања.

Одредбом члана 47 Закона о локалним изборима прописано је да пошто утврди резултате гласања, бирачки одбор без одлагања, а најкасније у року од 12 часова од затварања бирачког места доставља изборној комисији први примерак записника о раду бирачког одбора, извод из бирачког списка, запечаћене коверте у којима се налазе контролни лист, неупотребљени гласачки листићи, неважећи гласачки листићи и важећи гласачки листићи, као и други изборни материјал. Изборни материјал предаје председник бирачког одбора или његов заменик. Изборни материјал примају најмање два члана локалне изборне комисије који су именовани на предлог различитих предлагача. Примопредаји изборног материјала могу да присуствују сви чланови бирачког одбора. О чувању изборног материјала након завршетка локалних избора стара се општинска, односно градска управа.

Одредбом члана 48 став 1 и 2 Закона о локалним изборима прописано је да приликом примопредаје изборног материјала након завршетка гласања представници бирачког одбора и изборне комисије дужни су да изврше контролу записника о раду бирачког одбора, констатују евентуалне грешке у попуњавању записника и о томе сачине извештај. Ако је приликом контроле записника о раду бирачког одбора вршен увид у изборни материјал, у извештај о контроли записника о раду бирачког одбора уноси се чињенично стање утврђено увидом у изборни материјал.

Одредбом члана 49 став 1 и став 2 тачка 1 Закона о локалним изборима прописано је ако у записнику о раду бирачког одбора постоје очигледне омашке у попуњавању тог записника (лаке грешке), изборна комисија на основу извештаја о контроли записника о раду бирачког одбора доноси решење о исправљању записника о раду бирачког одбора. Лаке грешке су, између осталих и: ако у записнику о раду бирачког одбора није забележен или је погрешно забележен број бирача који су уписани у извод из бирачког списка.

Одредбом члана 13 Пословника изборне комисије Градске општине Нови Београд број 013-1/2022-9 од 18.2.2022. године и Допуне Пословника изборне комисије Градске општине Нови Београд од 09.04.2024. године прописано је да седницу комисије

сазива председник Комисије. Седница Комисије сазива се, достављањем сазива седнице Комисије члановима Комисије електронским путем, најкасније 48 часова пре времена одређеног за почетак седнице. О сазивању седнице Комисије чланови Комисије се обавештавају и телефонским путем. У оправданим и хитним ситуацијама, по налогу председника Комисије, може се одредити да се седнице Комисије одрже електронским путем. Седница Комисије се може сазвати и у року краћем од рока из става 2. овог члана уколико је одржавање седнице условљено роковима прописаним законом или разлозима који налажу хитност у поступању, при чему је председник Комисије дужан да на почетку седнице образложи такав поступак. Сазив седнице садржи дан, час и место одржавања седнице и предлог дневног реда. Уз сазив седнице се члановима Комисије доставља материјал припремљен за тачке предложеног дневног реда, као и записник претходне седнице Комисије, уколико је сачињен. Предлог дневног реда седнице Комисије одређује председник Комисије, осим у случају сазивања седнице на захтев најмање трећине чланова Комисије.

Код оваквог чињеничног и правног стања ствари, према оцени Вишег суда у Београду, правилно је поступила Изборна комисија градске општине Нови Београд када је ожалбеним решењем одбила приговор подносиоца, овде жалиоца, дајући за своју одлуку јасне и на закону засноване разлоге. Наиме, у конкретном случају били су испуњени услови за доношење решења о исправљању записника о раду бирачког одбора у складу са одредбом члана 49 став 1 и 2 тачка 1 Закона о локалним изборима, након што је утврђено да је очигледном омашком у попуњавању Записника о раду бирачког одбора на бирачком месту број 110 Градске општине Нови Београд (лака грешка) уместо погрешног броја бирача "1790" уписан правилни број "1791", а који представља број бирача уписаних у Извод из јединственог бирачког списка за то бирачко место. Стога, Изборна комисија Градске општине Нови Београд имала је законит основ за доношење решења о исправљању записника о раду бирачког одбора на спровођењу гласања за избор одборника Градске општине Нови Београд на начин како је то учињено и тачком 1 диспозитива решења број 013-1/2024-75/5 од 03.06.2024. године, а које је у овом поступку оспорено приговором и о коме је Изборна комисија градске општине Нови Београд одлучила овде ожалбеним решењем број 013-1/2024-157 до 09.06.2024. године и правилно приговор одбила као неоснован.

Такође, одредбом члана 14 Закона о локалним изборима прописано је да орган за спровођење локалних избора одлучује већином од укупног броја гласова чланова у сталном, односно проширеном саставу. У конкретном случају на Седници изборне комисије дана 03.06.2024. године присуствовало је и одлучивало 7 чланова, 4 заменика и председник односно укупно 11 чланова изборне комисије и председник, а одлука о исправци записника донета једногласно, при чему присутни чланови Изборне комисије нису имали примедбе на начин сазивања седнице и на предложени дневни ред, те је очигледно је да одлука о исправци не би била другачија ни уз присуство једног члана комисије у проширеном саставу С.С., а који на седницу није био позван. Овај суд је нашао да су постојали разлози хитног заказивања седнице Изборне комисије градске општине Нови Београд, а у складу са чланом 13 став 5 Пословника, будући да одржавање седнице било условљено роком који је прописан законом и хитношћу јер се изборни материјал по утврђивању резултата гласања предаје без одлагања, а најкасније у року од 12 часова од затварања бирачког места (према члану 47 став 1 Закона о

локалним изборима), при чему је председник Изборне комисије која је руководила седницом образложила разлог оваквог хитног сазивања (у тачки 2. Записника седнице).

Према оцени овог суда, без утицаја су на одлучивање по жалби као и по приговору жалиоца, односно подносиоца приговора, наводи којим се оспорава правилност сазивања и позивања на спорну седницу на којој је донето решење о исправци записника о раду бирачких одбора, имајући у виду да напред наведено не може бити од утицаја на законитост самог решења о исправљању Записника о раду бирачког одбора на спровођењу гласања за избор одборника Скупштине градске општине Нови Београд на одређеном бирачком месту, будући да се у конкретном случају оспореним решењем не одлучује о каквом изборном праву учесника у изборном процесу, односно бирача, већ се искључиво врши исправка очигледне омашке приликом уноса одређених података, која омашка је техничке природе (очигледном омашком погрешно је унет број бирача уписаних у извод бирачког списка за конкретно бирачко место), при чему наведено није од утицаја ни на коначне резултате гласања на том бирачком месту.

Приликом доношења ове одлуке, суд је имао у виду и друге наводе који су изнети у жалби, али је с обзиром на изнете разлоге и заузето правно становиште суда, нашао да немају карактер одлучујућих околности за евентуално другачије пресуђење.

Суд је на основу члана 40 став 1 и 2 Закона о управним споровима (“Сл. гласник РС”, бр. 111/2009), који се сходно примењује на основу члана 8 Закона о локалним изборима (“Службени гласник РС”, бр. 14/22 и 35/24), донео одлуку као у диспозитиву пресуде.

РЕШЕНО У ВИШЕМ СУДУ У БЕОГРАДУ
Дана 14.06.2024. године у 14.00 часова, 2 Уж. 28/24

Записничар
Бојана Галеб с.р

Председник већа – судија
Бојана Чогурић с.р

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Весна Обрадовић